

החולץ ליבמתו פרק רביעי יבמות

לח.

עין משפט
נר מצוה

[illegible]

מוסף רע"י

[illegible]

וְקִסְבֵּר אֲבִי יִדּוֹ כִּידָה.
לְפִיכָּן כְּשֶׁמֶת וּנְפֹלָה לְפִי
יֵסֶם וּמֵתָה עַד שֶׁלֹּא
נִתְּצִימָה, יוֹרְשִׁיהָ יוֹרְשִׁי
הַעֲבֵל שֶׁהֵם צֹאִים לְיִרְשָׁה,
זֶה מִכָּה אֲחֻזּתוֹ וְזֶה מִכָּה
אֲחִיו, לְבִיט שֶׁמֵּאִל חֲלוּקָה
עֲדִיפָא וְלְבִיט הֵלֵל חֲזָקָה
(שם). אֲלֵא לְדַחֲוֹת בְּצִירָה
(ב. ב. טד.). לֵיכָא לְשִׁנּוּי מִדִּי
וְכַעֲרִי לְעִיל (ח. ב.) וְלֹא
עִיל (כד.).

וּסְפֹכַּ נְשׂוּאָה לַחֲלוֹק בְּנֻכְסִים. לעיל פ' ד' חמין (דף כט: וסס)
גם רבנן בגי' מאמר לז"ש ישראלין עושה או איריסיין עושה
דממוך תשובתו משמע דמודה דלוי יורשה: **אע"פ** דקשיא מתה.
לרבנן ינאח דדוקא לאחר מיתה מהני מאמר תלוק בנכסים אכל
מחיים לא דהויא לה זריה וזלי

ואינהו ספק ומ"מ לא בעי רישא
לחוקמי בעצד זה מאמר דמשום
דהויא אייה ודאי אין נראה לרבא
דממכור לכתחלה להכי מוקי לה צלא
עצד זה מאמר אע"ג דלרבה דלעיל
מוכרת לכתחלה משום האי טעמא
משום דהויא אייה ודאי רבא לית לה
האי סברא. בהלכות פסוקות דרב
יודאי גאון פסיק כצ"י * דרב פפא
במראה קאי כוונתה והא' דלא חשיב
צ"ע"ל קג"ס משום דליירי בה
אמוראי': **אשה** הקנו לו מן
השמים. וא"ת ומה מריח בכך
היבס כיון דאי לית לה מראשון תקינו
לה רבנן משני וכו' שחם מכר
הראשון נכסיו טרפא מלקוחות אע"פ
שיש בני חורין קאי א"כ תהא קלה
בעיניו להוציאה לו ואר"י דנפקא מינה
שיכול היבס למכור שדותיו ואפילו
אשתדוק אחר כך שדות של מת לא
טרפא ממשעבדי ואם היתה אשתו
טופסת מהן ומיחר למאי דבעי לממכר
בס"פ מי שסיה נשו' (כתובות 56. ושם)
דאי אשתדוק בני חרי לא טרפא
ממשעבדי קשה וי"ל דנפקא מינה
אם גירשה ואח"כ אשתדוק שדותיו של
מת דלא גציא מבני חרי דשני:

ובחרש ושוטה. מדלג קאמר
עד שיתרפא משמע
דאפי' תלה לייצס לאלתר אין שומעין
לפי שאין חוסמין אותה וה"ה דה"מ
למניקט מוכה שחין:
גבי אחין לא רצו לא לייצס ולא לחלוץ
אמאי חוזרין בו. אפילו לא
רצו לייצס חלה לחלוץ ה"מ למיפק:
אלמר

תובתה כו': מ"ט אשה הקנו לו מן השמים יואי
קנו לה משני כרי שלא תהא קלה בעיניו להוציאה:
לייבם לא רצה מהלכין על כל האחין לא רצו
דים לו עליך מצוה או חלוין או ייבם יתלה בקטן
ול עד שיבא ממדינת הים או חרש או שוטה אין
מרים לו עליך מצוה או חלוין או ייבם: **גמ'**
יצת גדול פלגי בה ר' יוחנן ור' יהושע בין חד
ואחד אמר חליצת גדול עדיפא מאן דאמר ביאת
ב"בוס ומאן דאמר חליצת גדול עדיפא במקום גדול
ביא תנן לא רצה מהזירין על כל האחין מאי לאו לא
וקטני מהלכין אצל האחין שמע מינה ביאת קטן
לחלוין ולא לייבם דכוותה גבי האחין לא רצו לא
י חזורים אצל הגדול ולמיכפיה לכפיה לדידהו כיון
מאי לדידה כייפינן תנן תלה בקטן עד שיגדיל אין
קטן עדיפא אמאי אין שומעין לו ניטור דלמא גדיל
יול עד שיבא ממדינת הים אין שומעין לו אמאי
וחלוין אלא כל שהוי מצוה לא משהינן
אית

מִזֶּה דִּשְׁהוּי מִזֹּה לֹא מִשְׁהִינן וְהִי מִפְרֵשׁ בְּגִמְרָא: גַּב'
 וְהִיא קָטָן לֹא קָטָן מִמֶּנּוּ הוּא דְקָטָן לֹא בִּרְ חִלְיָה וְיִיבֹס
 לִיבֹס הֵבֵא וְדִאי סוּגִיָּא דְשִׁמְעִתִּין מוֹכֵחַ לֵדָא קָטָן מִמֶּנּוּ הוּא
 מִשְׁהִינן אֲלֵמָא בְּקָטָן מִמֶּנּוּ כֹּלְהוּ מוֹדוּ: בְּמָקוֹם גָּדוֹל בִּיָּאֵס קָטָן
 עַל כֵּן הֶאֱחָיִן אֲרִי יִיבֹה: וְאֲמַאי חוֹזְרִין אֲלֵל גָּדוֹל אִי אֲמַרְתָּ
 יוֹל דִּכּוֹן דְּכֹלְהוּ עָוֹ לְמִיחָלָן וְאִיהוּ נִמִּי עָוִי לְמִיחָלָן אִיהוּ קָדִים
 אֵל לְמִכְפִּיָּה לְמִיחָלָן וְנִכְפִּינן לְדִידְהוּ וְלֹא נִטְרַח ב"ד כֹּלֵי הָאִי:
 הָאֵס

ומה אמרו ליבמה במקומו והרי הוא כמותו ואם מתה כשהיא שומרת יום אין ליורשה בהן כלום
 וכן לרן אחר דבר זה (סוכה דל) מו ליכל לאקשאי מדי (שרובין קג) אין להקשות על דבר זה
 וכן מגרשה בגט ואינה ירשה חללה, ואשמעין שאם ראה להחזירה מחזירה כשאר אשה (כתובות
 ע"ג ח) מוצה בגדול. האחים יורשים, ופקאל לן מוהיה הצבור (ביצה דל) המייבם יהיה הצבור

וּקְסָבֵר אָבִי יְדוּ כִידָה. מִדְּאֻקֵּי פְלוֹגְמִיִּיהוּ בְּנִפְלֹה לֵה (ב) תַּחֲמוּתוֹ וְאִפִּי
הָכִי לְצִית הַלֵּל נִכְסִים בְּחוֹמָתָן קְסָבֵר אָבִי נִשְׁוֹאֵה יְדוּ כִידָה וְלֹא יוֹמֵר
הַלֵּךְ כְּשֶׁמֶת וְאִין לִיכֵס זֶה אֵלֶּה זִיקָה יְדוּ גְרִיעָא מִידָה וְנִכְסִים בְּחוֹמָתָה
וְצִית שְׂמַאי פְּלִיגֵי וְאִמְרֵי נִשְׁוֹאֵה יְדוּ עֲדִיפֹא מִידָה וְכְשֶׁמֶת יֵד הִיכֵס

כידה ויחלוקו. ובתכונות כהכותב דף
 פ.נ. נמי פליגי אביי ורבא דקאמר
 אביי ידו כידה ורבא אמר ידו עדיפא
 מידה ואמרין התם נפקא מינה
 לשומרת יבם: ידו עדיפא מידה.
 ואפילו בית הלל מודו דשקלי יורשי
 הנעל בנכסים: הכי גרסינן אלא
 אידי ואידי דנפלו לה כשהיא שומרת
 יבם רישא דלא ענד בה מאמר. קודם
 שנפלו לה הנכסים הלכך זיקה לא
 מהניא ולא מידי בנכסים: וסיפא
 דענד בה מאמר. ובית שמאי
 לטעמיהון דלמחר קמי שני דברק
 ארבעה אחין (לשיל טו.) קני שמיא
 ואמרין אשתו עמו כו' וביה לטעמיהון
 דלמרי לא קני: וקסבר רבא. קנין
 מאמר לב"ש קני כודאי ארוסה
 וכספק נשואה. כלומר אע"ג דב"ש
 ודאי ארוסה משוי לה לנחות בנרת
 אחותה משום אחות אשה כדקמי
 אשתו עמו מיהו יבם כודאי נשואה
 משוי לה למיקני אלא כולה ירושה
 דינה אלא כספק נשואה ויחלוקו:
 כוונתו דאביי. דסיפא דנפלו לה
 כשהיא תחת העבל: דקשיא משה.
 לקמן מפרש: ויולאין מרשות העבל.
 כשמתה. אלמא דנפלו על תחת
 בעלה: אדמפולגי בגופה. של קרקע
 ולאחר מיתה: ופלגו בחייה ולפירות
 אביי וינחא אשתו דדין מדה: וכו'

הואיל וטעמעם ממש' דער זיידע וואס
לא מידי. אין להשיב על כך דודאי
דיקא כוונתיה וקשה ליה מתה:
שמרש בגמ'. ולא צעי חליצה:
ומחזירה. אם ראה ולא מיתקרא עליה:
ויצמה. אע"פ שלקחה קרי ליה ויצמה:
ואימא הכי נמי. אברהם מילתא קאי:
ולקחה לו. ויצמה מזי למכתב למא לי
דכתיב לאשה ש"מ הרי היא כאשת.
אצמה אז לכדרכי צפי"ל (לעיל דף ט.)
לאסורו פרו ועריות אז לכדרכי ויצמה
בעל כרחיה: **אשה הקנו לו**. לייסם:
השמים. ולא שיעבד נסקיו לכתובתה
ויכול למוכרן בכל עת שירצה: ואי

מסורת הש"ס

(א) [כחוצות פג.] (ב) לעיל
 כט. [נדרים עד.] (ג) [סוכה
 לו. וש"נ.] (ד) לעיל ח: יט:
 כחוצות פג. (ה) ג"א עברה,
 (ו) לקמן פה. כחוצות פג.
 (ז) ב"ה לו. לעיל כד.
 (ח) ג"ל ומייסד.] (ט) [לקמן
 מז:.] (י) [דומה לזה כתבו
 חוס' מגילה כט: ד"ה
 והלכתא]

ורה אור השלם

1. כִּי יֵשְׁבוּ אֲחִים יַחְדָּו
וּמֵת אֶחָד מֵהֶם וּבֶן אִין
לֹא תִהְיֶה אֵשֶׁת הַמֵּת
הַחוּצָה לְאִישׁ זָר יִבְמָה
יָבֵא עָלֶיהָ וּלְקַחְהָ לֹ
לְאִשָּׁה יִבְמָה:
דברים כה ה

גליון הש"ס

תוס' ד"ה אע"ג. דרב
פפא בתראה. ע' מס' ע"ז
נט ע"ב תד"ה אר"פ
וצר"א שם:

הגהות הב"ח

(א) במשנה עד שיגדיל
ובגדול כ"ל ומיבת או
נמחק: (ב) רש"י ד"ה
וקסבר וכו' גנפלו לה
כשהיא תחתיו: (ג) ד"ה
וקסבר רבא וכו' כורדאי
ארוסה משוי לה לענין
לדמות: (ד) ד"ה ובגדול או
שהיה וכו' שמה ייבם
אותה והכי מוכח:

הגהות הגר"א

[א] גמ' א"ל רבא א"ר כו.
 י"ב לדברי רש"י לרבא אף
 ב"ה מודי דחלקוק. ור"ף
 מפרש דהלל נבע. ורמב"ם
 מפרש דכל האוקומות
 אכל ל"ש אכל ל"ה לעולם
 לאשה ועמש"ש ועי' רמב"ם
 וכתב דה"ה למכירה ולפירי
 אכל הרמב"ם פסק דל"ל
 ליבם פירות ועי' ברא"ש
 פ"ד דכחוצות ס' כב וכו'
 הרשב"א (ועמש"ש רבנו
 ב"ה ע"י ס' כ):

תוספות ישנים

תבונה לגבות מחיים:
 וקבצו חסדי דני דרדו.
 ונכסלות פסקות דני
 יהודאי פסק נכאדי ולא
 ממנו עיביל ק"מ משום
 לתארוהו נחבא דנא
 דוניהו וא"ל לפסוק
 (תוהי: א) אורבא
 דלא דקלמא דני קטן לו
 מן השמים וזו לימן שעם
 למח חין על שמי מחבות
 דנא סהיבא סהיבא וחת
 וזן פאה סלא תבונה וחת
 מנעלה הרשקון שמשענדו
 דני נכסיו. וממני
 קטן לו מן השמים
 תבונה וזן חסדי דני
 תבונה דלאשנה וזן חסדי
 מרשקון הרשקון
 דלאשנה קטן לו וזני שלא
 תחא קל וזני ורביסני
 מרשקון ודוקוס: ויבדלו
 עד שינא מחדתה חסדי.
 שיש מוח מוח מחבדי
 ואחריו לו להחמין
 וסומעין לו משום דני
 שדא עמוד לפענו מוטת
 וזני תארוהו קטן חסדי
 נגנז: נגנז דלנח חסדי
 וחלין. ואין להקבצו חסדי
 ורשקון תשקי נכאדי חסדי
 ורשקון דלא כ"מ מוח
 דנאחמא גדול דריפא דריפא
 לחמיו שמשנה מוח שלא
 חסדי חסדי חסדי